

edebiyat seçhileri...

FASSBINDER "Toplu Oyunları 1"

Rainer Werner Fassbinder (1945-1982) daha çok filmleriyle tanınan tiyatro kökenli bir yönetmen ve yazardır. Fassbinder ülkemizde ufak bir kesim tarafından bir sinema yönetmeni olarak filmleriyle tanınmıyor. Mitos Boyut Yayınlarının yayınladığı ve yazarın üç kısa oyunundan oluşan kitap, Fassbinder'in dilimize çevrilip yayınlanmış ilk eser(ler)idir. Fassbinder'in birçok radyo oyunu dışında, 17 tiyatro oyunu yazmış olduğunu göz önüne alırsak, bu toplu oyunlar serisinde, kalan 14 oyunun da zamanla yayınlanacağını düşünebiliriz. Sinema tarihinde önemli bir yer edinmiş marjinal ve aykırı yönetmenin filmlerini de umarım izleme şansına kavuşabilirsiniz.

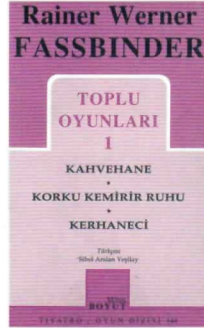
"Kahvehane" (1969) adlı oyun Fassbinder'in ilk tiyatro çalışmasıdır. Goldoni'nin aynı adlı eserinden uyarladığı bu komediyi Fassbinder trajik bir farsa dönüştürmüştür. Bu oyunda yazar bir başka insana yardım etmenin olanaksızlığını anlatır.

"Kerhaneci" (1968) ise yazarın ilk oyunudur. Bu oyunda Fassbinder ırkçılığı içinden çıkılmaz bir kaos olarak ele alır ve bu oyununda da seyirciye-okuyucuya umut ışığı ver(e)mez. Oyun, Almanya'da işçi olarak çalışan Yunanlı Yorgo'nun maruz kaldığı kötü muameleleri, ırkçı saldırıları anlatır. Oyunun sonunda ise ırkçılığın çirkin yüzüyle tanışmış Yorgo'nun kendisinin de, kendisine zulmedenlerden çok farklı olmadığı ortaya çıkar. Yorgo da yeni gelen bir Türk işçiyi çalışmak istemediğini söy-

leyerek, Türk işçiyi karşı çıkar ve şiddetin, ırkçılığın bir kısır döngü olarak sürekli devam edeceğini gösterir. Fassbinder, bu oyununda haksızlığa uğrayanların bunun kötü bir şey olduğunu düşünmektense, başka koşullarda kendilerinin de aynı şeyleri yapabileceklerini gösterir.

"Korku Kemirir Ruhunu" adlı oyun ise 1973 yılında yazılmıştır. Bu eser yalın, duygusal ve masalsi öğeler taşıyan bir dramadır. Oyun, toplumun alt tabakasından yaşlı bir temizlikçi kadınla, genç bir Faslı işçi arasındaki ilişkiyi anlatır. Emmi adlı yaşlı temizlikçi kadın yabancı bir işçi ile birlikte olduğu için toplum tarafından yadırganır ve yabancı bir işçi ile birlikte olmasının yarattığı sorunlara katlanmak zorunda kalır. Ancak Emmi de tıpkı "Kerhaneci" adlı oyundaki Yorgo gibidir ve çalıştığı yere gelen yabancı bir temizlikçi kadını, arkadaşlarıyla beraber olup dışlamaktan çekinmez. Her iki kahraman da bu önyargılardan ve ırkçılıktan zarar gördükleri halde, başkalarına aynı şekilde davranmaktan çekinmezler. Emmi de masum, ayrımcılığa karşı, bilinçli bir birey değildir. Doğrusu Ali gibi genç, yakışıklı bir Alman sevgili bulma şansı da yoktur, dolayısıyla Ali'yle birlikte olması da çok şaşırtıcı değildir.

Fassbinder'in üç oyunun yer aldığı bu eser okurları, kendilerini sorgulamaya çağırıyor. İki oyunundaki benzer yönler okura yazarı tanıma konusunda kolaylık sunuyor.

edebiyat seçkileri...

Steve Alten

“MEG”

Korku ve gerilim romanlarına her ne kadar edebiyatın üvey evladı muamelesi yapıлып, bunlar gerçek edebiyat-sanat eserleri olarak görülmesi de, bu türün oldukça geniş bir okur kitlesi olduğu ve bu türe ilgi duyan insanların hızla arttığı bir gerçektir. Bu türe ilgi duyan okurlarımız için Steve Alten'in "MEG" adlı romanını tanıtmamızın nedeni, Alten'in biyoloji, paleontoloji ve oşinografi üzerine çalışan bir yazar olması ve bu yüzden de korkunç deniz yaratığını oldukça inandırıcı bir şekilde kaleme almış olmasıdır. Yıllar önce hepimizi ürktüren Jaws'a birçoğumuz şimdilerde "bundan mı korktuk o kadar" diyoruz ama ondan çok daha büyük bir köpekbalığı, eski çağ dinozorlarının heybetiyle çığnıyor kurbanlarını. 70 milyon yıl öncesinin haritasını beyinlerimize çizerek başladığımız yolculukla denizlerin mutlak hakimi yirmi metre uzunluğundaki Carcharodon Megalodon'la tanışarak bu çağa geliyoruz.

Yetmiş milyon yıl önce Meg, gezegenimizin en iyi avcısıydı. Dinozorların çağında öldürme içgüdüsüyle kendini geliştirmişti. Devasa boyutu ve yirmi santimlik öldürücü dişleri dışında, yaratık son derece kullanışlı sekiz duyu organıyla donanmıştı.

Profesör Jonas Taylor, Pasifik Okyanusu'nun derinliklerindeki Mariana Çukuru'na yaptığı keşif dalışı sırasında karşılaştığı devasa bir deniz yaratığı yüzünden kontrolünü kaybeder. İki arkadaşının ölümüyle sonuçla-

nan bu kazadan yalnız kendisi canlı kurtulur. Bu talihsiz kazandan sonra Profesör, karşısına çıkan yaratığı araştırmaya başlar. Yıllar süren araştırmaları sonucunda bu yaratığın yetmiş milyon yıl önce yaşamış ve soyu tükenmiş olduğu sanılan Carcharodon Megalodon olduğunu ortaya koyan kanıtlar elde eder.

Bu arada bir sualtı araştırmacısının denizin dibine yerleştiği araştırma cihazlarından biri ilginç bir şekilde parçalanmıştır. Araştırmacının kızı Terry Tanaka, Jonas'ın araştırmalarını yakından izlemektedir. Terry'nin babası aynı zamanda Jonas'ın eski bir arkadaşıdır ve niyeti Jonas'ı, denizaltı uzmanlarının 'cehennem giriş kapısı' dedikleri Challenger Deep'e tekrar dalmaya ikna etmektedir. Mariana Çukuru'yla yeniden karşılaşma fikri Jonas'ı ürktürece de tekrar oraya dalmaya ve kollarıyla yüzleşmeye karar verir.

Jonas'ın Meg'le karşılaşmasında okyanus kana bulanır. Okuduğumuz her şey inandırıcı çünkü Alten araştırmasını yapmış ve bir zamanlar gerçekten gezegenimizde hüküm sürmüş olan bu yaratığı anlatırken detaylara girerek olayları oldukça inandırıcı bir tarzda yazmış. Bu nedenle kitabın film projesine çevrilmesi fikri hiç de uzak değil. Ama filmin kitap kadar etkileyici olmayacağı kesin. Çünkü hazır olana bakmak yerine gözümüzde canlandırmak daha keyifli. Meg'den korkacak ama kitabı elinizden bırakamayacaksınız.